

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์	ยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ บนเส้นทางยุทธศาสตร์ R3A (เชิงราย - คุณหมิง)
ชื่อผู้เขียน	ธงชัย ภูวนาถจิตร
หลักสูตร	ปรัชญาคุษณิบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. จุฑา เทียนไทย รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุสบา สิทธิการ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บริบทของการท่องเที่ยวเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยีการสื่อสาร สิ่งแวดล้อม และการตลาด รวมถึงความพร้อมด้านการท่องเที่ยว (6A's) ได้แก่ (1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (2) เส้นทางคมนาคม เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (4) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (5) ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว และ (6) กิจกรรมทางการท่องเที่ยวบนเส้นทาง R3A เพื่อกำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวบนเส้นทางยุทธศาสตร์ R3A (เชิงราย-คุณหมิง)

การดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed methodology research) ด้วยการ สัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interviews) ผู้บริหารภาครัฐและเอกชน และผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant observation) และไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) โดยใช้แบบสำรวจความพร้อมด้านการท่องเที่ยว (6A's) สำหรับ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวภายในประเทศและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวบนพื้นที่กลุ่มเมืองท่องเที่ยวที่ศึกษา ได้แก่เมืองเชียงใหม่ ประเทศไทย เมืองหลวงน้ำทา สปป.ลาว และเมืองจิ้งหะ เขตสิบสองปันนา จีน(ตอนใต้) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Contents analysis) และ SWOT analysis สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพและโปรแกรมวิเคราะห์ สถิติทางสังคมศาสตร์ SPSS และการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap analysis) สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ

จากการศึกษาพบว่า สถานการณ์ และแนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเส้นทางยุทธศาสตร์ R3A (เชียงราย-ขุนหมิง) ภายหลังการเปิดใช้ เส้นทาง R3A อย่างเป็นทางการ อยู่ในช่วงการขยายตัวและมีแนวโน้มของอัตราการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งความโดดเด่นของบริบทด้านต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน ทั้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ภายใต้บริบทด้านการเมืองและการปกครอง เทคโนโลยีการสื่อสารและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 3 ประเทศ ก็ให้การสนับสนุนนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวร่วมกัน นอกจากนี้จากการศึกษาความพร้อมด้านการท่องเที่ยว (6A's) พบว่า ยังมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น มีเพียงเส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่มีความพร้อมอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ความพร้อมทางด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ที่พักในแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ยังคงมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันทั้งในเชิงรุก เชิงรับ เชิงป้องกันและเชิงแก้ไข ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงของ หลวงน้ำทา และจันทอง (2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเส้นทางเดินทางและการท่องเที่ยว (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองศูนย์กลางธุรกิจการท่องเที่ยว (4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความพร้อมด้านการท่องเที่ยว (6A's) และ (5) ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายการตลาดและพันธมิตรทางธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวในอนาคต

คำสำคัญ : เส้นทางยุทธศาสตร์ R3A (เชียงราย-ขุนหมิง) / ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว (6A's)

Dissertation Title Integrated Strategic Planning of Tourism Development on
The R3A Northern Economic Corridor (Chiang Rai-Kunming)

Author Thongchai Phuwanatwichit

Degree Doctor of Philosophy (Social Sciences)

Supervisory Committee Asst. Prof. Dr. Jutha Thianthai
Asst. Prof. Dr. Preecha Upayokhin
Assoc. Prof. Dr. Busaba Sitthikarn

ABSTRACT

This study attempts, as its primary objective, to study the contexts of tourism, economy, politics and laws, socio-cultural, communication technology, environment and marketing, along with the issues of tourism readiness (6A's); Attraction, Accessibility, Amenities, Ancillary Services, Accommodation and Activities of the R3A Northern Economic Corridor (Chiang Rai-Kunming) in order to determine strategies needed for tourism development along this economic corridor.

The methodology adopted for Mixed methodology Research was in-depth interviewing. Interviews were conducted with administrators of the public and the private sectors, and with tourism stakeholders. In addition, by means of participatory observation, non-participatory observation and tourism-readiness survey forms (6A's), the data were also collected from tourism business practitioners, as well as from Thai and foreign tourists visiting the cities under investigation. The cities include Chiang khong of Thailand, Luang Nam Tha of the Democratic People's Republic of Lao, and Jing Hong of the Xishuangbanna Province, The People Republic of China.

The data were analyzed both qualitatively, and quantitatively based on the content analysis and SWOT analysis methods. Statistic were also used to analyze the data.

The study has found that the R3A Northern Economic Corridor (Chiang Rai-Kunming), since its official opening, has been exhibiting situations of and trends in tourism growth and expansion. This is due to the development of infrastructure and facilities in tourist attractions areas, supported by the various outstanding contexts of tourism in its vicinity, namely, socio- cultural, economic and tourism-related marketing contexts, all of which strongly attract tourists. Despite the different political systems, laws and statutes, communication technology and environments, the three countries have collaborated to support tourism infrastructure development.

With regard to the issue of tourism readiness (6A's), it is found that the degree of readiness is in the intermediate. Only the aspect of access routes to tourist accessibility has been rated high. On the other hand, the degrees of tourist attraction readiness, amenities readiness, ancillary Services readiness, accommodation readiness, and tourism activity readiness are intermediate. For this reason, it is necessary that tourism development strategies be devised in accordance with the Mutual Proactive and Defensive Tourism Development Policy. Such strategies include (1) strategies to develop for better tourism links of Chiangkhong , Luang Nam Tha and Jing Hong (2) strategies to develop for building logistic networks and tourism (3) strategies to of tourism businesses center (4) strategies to develop tourism readiness (6A's) and (5) strategies to build networks and alliances of tourism businesses, as a means to accommodate future expansion of tourism.

Keywords : R3A Northern Economic Corridor (Chiang Rai-Kunming) / Tourism readiness (6A's)